

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 18–19 травня 2017 року)

Частина 1



Суми
Сумський державний університет
2017

Отже, Українська держава має гарантувати дотримання міжнародних стандартів, встановлених у Керівних принципах ООН з питань переміщення осіб всередині країни, а саме: внутрішньо переміщені особи мають ті ж права і обов'язки, як і інші громадяни; не має бути жодних проявів дискримінації; зобов'язання щодо запобігання переміщення; право на свободу пересування і свободу вибору місця проживання; повага до сімейного життя; право на гідний життєвий рівень, медичну допомогу і освіту, а також право на вільні вибори; право на отримання документів, що засвідчують особу, свідоцтва про народження / шлюб; надання гуманітарної допомоги переміщеним особам та ін [6]. Важливим є забезпечення свободи пересування та вільного вибору місця проживання для таких осіб, а також забезпечення необхідною підтримкою спільнот та родин, які надають їм притулок.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 1. – Ст. 1.
2. Надрага В.І. Проблеми вимушеної внутрішньої міграції населення в контексті концепції «суспільства ризику» / В.І. Надрага // Український соціум. – 2015. – № 1. – С. 134–141.
3. Аналіз проблем реалізації прав внутрішньо переміщених осіб (ВПО) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vostok-sos.org/problem/>
4. Дракохруст Т.В. Актуальні питання правового статусу внутрішньо переміщених осіб на території України / Т.В. Дракохруст // Актуальні проблеми правознавства. – 2016. - №1. – С. 41-44
5. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. Т. 1, вип. 1/1 : наук. праці / А. С. Василь'єв [голова] (та ін.); – О. : Наука і техніка, 2014. – 248 с.
6. Конвенція ООН 1951 року «Про статус біженців», (Про приєднання до Конвенції див. Закон N 2942-III (2942-14) від 10.01.2002) [Електронний ресурс.] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2942-14>

ПРОБЛЕМИ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕДВИБОРНОЇ АГІТАЦІЇ ТА ЇЇ ФІНАНСУВАННЯ

Базурина Т. І.

Студентка II курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Ткаченко А. О.

кандидат юридичних наук, кандидат історичних наук, доцент

Сумського державного університету

Передвиборна агітація – є однією із найважливіших стадій виборчого процесу. Актуальність цієї теми полягає у тому, що вона виступає вирішальним чинником у формуванні політичної свідомості виборців, у розподілі симпатій та антипатій щодо кандидатів, впливає на остаточний вибір громадян і, як наслідок, на результат виборів загалом. Варто зазначити, що рівень демократизму виборів у більшій частині визначається ступенем свободи передвиборної агітації.

Досвід проведення виборів в Україні свідчить про те, що існує чимало проблем у реалізації передвиборної агітації та її фінансуванні: не дотримання учасниками виборів встановлених законом принципів та правил її проведення; зловживання правами у сфері фінансування агітації кандидатами та політичними партіями; відсутність механізму контролю за процесом передвиборної агітації та її фінансування тощо.

Метою роботи є дослідження основних проблем проведення передвиборної агітації та її фінансування, а також запропонування шляхів їх вирішення.

Визначення поняття «передвиборна агітація» закріплено в ч. 1 ст. 68 Закону України «Про вибори народних депутатів в Україні». Це здійснення будь-якої діяльності з метою спонукання виборців голосувати за або не голосувати за певного кандидата у депутати або партію - суб'єкта виборчого процесу. Також у цьому законі закріплені й основні принципи проведення агітації, а саме: свобода її проведення, рівність доступу всіх суб'єктів виборчого процесу до засобів масової інформації, неупереджене ставлення з боку державних органів, посадових осіб до всіх кандидатів тощо [1].

Останнім часом під час виборів кандидати мають різні можливості висвітлення своїх передвиборчих програм, позицій. Чинне законодавство включає вимогу для ЗМІ оприлюднити вартість використання інформаційних ресурсів під час ведення агітації, однак ця норма фактично не виконується. Тому більшість суб'єктів виборчого процесу мають мінімальні можливості у використанні ЗМІ під час передвиборної агітації за рахунок своїх виборчих фондів.

Сьогодні виборче законодавство передбачає та регулює два ресурси засобів масової інформації, які використовуються під час агітації: аудіовізуальні засоби (телебачення, радіомовлення, відео- та звукозаписи тощо) та друковані (газети, журнали та ін. друковані видання). Так, поза правовим регулюванням залишається мережа Інтернет, яка є найпопулярнішим засобом поширення інформації. Внаслідок чого, кандидати та політичні сили проводять передвиборну агітацію на просторах Інтернету без всіляких обмежень.

Гостро постає проблема і поширення недостовірної інформації про конкурентів, що дає змогу суб'єктам виборчого процесу дезінформувати та маніпулювати вибором

громадян. Крім того, така інформація зазвичай ґрунтується на емоціях, оціночних судженнях і майже зовсім не містить конкретних фактів.

Ще однією проблемою проведення передвиборної агітації є використання прихованої політичної реклами, яка не врегульована чинним законодавством. Прихована політична реклама — це інформація, що поширюється в непартійних ЗМІ шляхом включення в новини, репортажі, телепередачі, газетні і журнальні матеріали та цілеспрямовано звертає увагу на суб'єктів політичних і виборчих процесів і не виділена рубрикою «Політична реклама», «На правах політичної реклами» [2, ст. 236]. Використання прихованої політичної реклами порушує принцип рівності прав кандидатів на зайняття посад, партій. Також, у такий спосіб кандидати та політичні сили мають змогу зекономити кошти виборчих фондів, які потім використовують для задоволення власних потреб.

Потрібно звернути увагу і на відповідальність кандидатів та політичних партій за порушення порядку проведення передвиборної агітації. Відповідно до ст. 61 Закону України «Про вибори народних депутатів в Україні» передбачається два види відповідальності до кандидатів-порушників: попередження та скасування реєстрації. Попередження оголошує Центральна виборча комісія у таких випадках: якщо судом встановлено факт підкупу виборців або членів виборчих комісій; факт надання партією, кандидатом у депутати чи посадовою особою партії грошей, товарів та інших матеріальних цінностей виборцям, підприємствам, членам виборчих комісій; факт використання кандидатом чи партією коштів поза межами виборчого фонду; факт залучення до передвиборної агітації підлеглих осіб, службовий транспорт, зв'язок, устаткування тощо, якщо кандидат займає посаду в органах виконавчої влади, місцевого самоврядування, державних чи комунальних підприємствах тощо; порушення партією чи кандидатом обмежень стосовно проведення передвиборної агітації, в тому числі поза строками її проведення. Проаналізувавши вищенаведене, робимо висновок, що така відповідальність як попередження для більшості правопорушень під час агітації є не доцільною та не ефективною. Крім того, за порушення інших норм відповідальність взагалі відсутня.

Чимало проблем існує і у процесі фінансування передвиборної агітації. Відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів в Україні» кожен кандидат в депутати та політична партія створює власний виборчий фонд, який є одним із грошових джерел проведення агітації. Проблема постає у прозорості надходження та витрат цих коштів. Відсутність спеціального органу контролю, доступу громадськості до звітності надходження та використання коштів виборчих фондів, незалежного моніторингу

фінансування дає змогу суб'єктам виборчого процесу проводити тіньову політику щодо коштів виборчих фондів, використовуючи їх не за цільовим призначенням. Крім того, у чинному законодавстві не передбачено відповідальність за порушення умов фінансування передвиборної агітації.

Виходячи з вищенаведеного та опрацьованого матеріалу можемо запропонувати такі шляхи вирішення проблем:

- Посилити контроль за дотриманням принципу рівності кандидатів, політичних партій під час передвиборної агітації, а також за дотриманням їх прав та обов'язків
- Врегулювати на законодавчому рівні проведення агітації в мережі Інтернет
- Встановити перевірку друкованих агітаційних матеріалів на відповідність вимогам законодавства, в залежності від результатів якої видавати або не видавати дозвіл на її розповсюдження.
- Збільшити відповідальність за розповсюдження кандидатами, партіями недостовірної інформації про конкурентів
- Посилити як внутрішній, так і зовнішній контроль за надходженням та використанням коштів виборчих фондів під час передвиборної агітації; запровадити незалежний моніторинг
- Встановити більшу міру відповідальності за порушення порядку проведення передвиборчої агітації, в тому числі і за порушення її фінансування

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про вибори народних депутатів України» від 17.11.2011 № 4061-VI з наступними змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4061-17/page>
2. Афанасьєва М. В. Нормативно-правове забезпечення використання ЗМІ в ході передвиборчої агітації / М. В. Афанасьєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apdp.in.ua/v22/44.pdf>